

Súd: Krajský súd Žilina  
Spisová značka: 6Co/322/2018  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5816200150  
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2019  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová  
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5816200150.3

## Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Yvetty Dzugasovej a členov JUDr. Jany Urbanovej a Mgr. Anny Mihálikovej, v právnej veci žalobkyne: Q. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. X, XXX XX J., proti žalovaným: 1/ K. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX I. XX, 2/ S. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX I. XX, 3/ K. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, žalovaní v rade 1/ až 3/ zastúpení JUDr. Andrejom Bryjom, advokátom, so sídlom H. XX, XXX XX R., v konaní o zaplatenie 63.383,90 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo č.k. 1C/6/2016-103 zo dňa 18. júla 2018, takto

### rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Námestovo č.k. 1C/6/2016-103 zo dňa 18. júla 2018 potvrdzuje.

Žalovaným v rade 1/ až 3/ priznáva voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

### odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým uznesením postupom podľa § 159 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“) v spojení s § 161 ods. 1 CSP zastavil konanie (výrok I.). Žalovaným v rade 1/ až 3/ (ďalej „žalovaní“) priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania plnom rozsahu (výrok II.).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že dňa 14.01.2016 bola súdu doručená žaloba, ktorou žalujúca strana žiadala, aby súd uložil žalovaným v rade 1/ až 3/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu 63.383.90 Eur so 7,5 % ročným úrokom z omeškania z dôvodu, že jej bola žalovanými spôsobená škoda v žalovanej výške. Okresný súd sa oboznámil so spisom evidovaným pod sp. zn. 10C/127/2014, z ktorého zistil, že vo veci bol vydaný rozsudok sp. zn. 10C/127/2014-234 dňa 24.04.2018. V predmetnom konaní sú žalobkyňa a žalovaní totožne označené subjekty, ako v prebiehajúcom konaní sp. zn. 1C/6/2016. Predmetom sporu vo veci sp. zn.10C/127/2017 a veci sp. zn. 1C/6/2016 je rovnako suma 63.383,90 Eur s príslušenstvom. Žaloba evidovaná pod sp. zn. 10C/127/2014 bola doručená Okresnému súdu Námestovo postúpením z Okresného súdu Košice I dňa 06.10.2014, v ktorej bola označená len žalovaná v rade 1/. Okresný súd následne uznesením č. k. 10C 127/2014-95 zo dňa 02.03.2017 pripustil, aby do konania na strane žalovanej vstúpili žalovaní v rade 2/ a 3/, subjekty totožne označené ako žalovaní v rade 2/ a 3/ v prebiehajúcom konaní sp. zn. 1C/6/2016. S prihliadnutím na uvedené okresný súd konanie vedené pod sp. zn. 1C/6/2016 z dôvodu tzv. prekážky litispendencie zastavil, pretože ďalšiemu konaniu bráni skôr začaté konania vedené pod sp. zn.10C/127/2014.

3. O trovách konania súd rozhodol podľa 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaným v rade 1/ až 3/ ako úspešnej sporovej strane priznal plnú náhradu trov konania voči žalobkyni, pretože boli úspešní v konaní, ktoré bolo zastavené pre prekážku litispendencie.

4. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa, ktorá sa domáhala zrušenia napadnutého uznesenia, alternatívne jeho zmeny tak, že súd vyhovie podanej žalobe. Podané odvolanie odôvodnila tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil

strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) CSP). Súd bol v konaní oboznámený o zlej finančnej situácii žalobkyne, pričom dala do pozornosti, že v konaní sp. zn. 1C/50/2017, v ktorom rozhodoval tej istý sudca, na finančnú situáciu žalobkyne prihliadol. Okresný súd si mal overiť majetkovú a finančnú situáciu žalobkyne, čo však nespravil.

5. K podanému odvolaniu sa vyjadrili žalovaní, ktorí považovali napadnuté uznesenie za vecne správne a žiadali odvolací súd, aby ho v celom rozsahu potvrdil. Žalobkyňou podané odvolanie považovali za nedôvodné, pretože práve žalobkyňa podaním duplicitnej žaloby spôsobila, že žalovaní sa musia v konaní účelne brániť prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu. Vo vzťahu k odvolaniu žalobkyne týkajúceho sa výroku o trovách konania uviedli, že aplikácia § 257 CSP, ktorého aplikovania sa žalobkyňa podľa obsahu odvolacích námietok domáha, pred prvoinštančným súdom nenavrholala a ani nepreukázala. Skutočnosť, že žalobkyňa bola v inom konaní oslobodená od povinnosti platiť súdne poplatky nemá vplyv na jej povinnosť nahradiť protistrane trovy konania. Pri skúmaní dôvodov hodných osobitného zreteľa je súd povinný prihliadať na majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery nielen neúspešnej sporovej strany, ale aj sporovej strany úspešnej. Žalovaní poukázali na svoje majetkové pomery, pričom boli toho názoru, že zaplatenie trov vzniknutých v konaní titulom právneho zastúpenia by pre nich znamenalo existenčné problémy. Poukázali aj na článok 5 Základných princípov Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého zjavné zneužitie práva nepoužíva právnu ochranu.

6. Žalobkyňa sa k vyjadreniu žalovaných, ktoré jej bolo doručené postupom podľa § 374 ods. 1 CSP, ďalej nevyjadrila.

7. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario toto rozhodnutie v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne.

8. V prvom rade považoval krajský súd za nevyhnutné zdôrazniť, že odvolací prieskum bol na základe zásady neúplnej apelácie v odvolacom konaní striktno vymedzený odvolacími dôvodmi formulovanými v podanom opravnom prostriedku.

9. Žalobkyňa vo vzťahu k výroku I. napadnutého uznesenia o zastavení konania neuviedla v konkrétnosti žiadne odvolacie námietky a nešpecifikovala, ktorý z ňou uvedených dôvodov podaného odvolania (§ 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) CSP) mal byť podľa jej názoru v rozhodnutí prvoinštančného súdu o zastavení konania naplnený. Odvolací súd zároveň dodáva, že okresný súd po podaní žaloby správne zvoleným procesným postupom pristúpil k skúmaniu procesných podmienok konania (§ 161 ods. 1 CSP), pričom správne zistil, že v danom prípade nemožno dospieť k meritórnemu rozhodnutiu vo veci z dôvodu prekážky skôr začatého súdneho konania (§ 159 CSP). Jediným procesným následkom zistenia prekážky skôr začatého súdneho konania je jeho zastavenie, ku ktorému prvoinštančný súd správne pristúpil.

10. Vo vzťahu rozhodnutiu okresného súdu o nároku na náhradu trov konania, odvolací súd dáva do pozornosti, že najčastejšie aplikovanou zásadou pri rozhodnutí súdu o nároku na náhradu trov konania je zásada úspechu v spore. Predmetná zásada sa premieta v ustanovení § 255 Civilného sporového poriadku ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. Úspech vo veci súd vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu) charakteristická pre sporové konania sa uplatní tak, že neúspešná strana sporu je povinná nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania, ktoré úspešnej strane vznikli. Procesný úspech sa určuje vo vzťahu k predmetu sporu úspechom (t. j. víťazstvom) v spore. Ďalšou zásadou premietajúcou sa v rozhodovaní súdu o trovách konania je zásada zavinenia na zastavení konania v zmysle § 256 CSP. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania, potom je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách. Pojem „procesné zavinenie“ použitý v ustanovení § 256 CSP sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska, avšak je nevyhnutné ho vykladať komplexne a extenzívne.

11. Odvolací súd vo vzťahu k vecne správne rozhodnutiu okresného súdu o nároku na náhradu trov dáva do pozornosti, že v danom prípade došlo k zastaveniu konania, na základe čoho bolo nevyhnutné o nároku na náhradu trov konania rozhodnúť podľa § 256 CSP. Nakoľko je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že k zastaveniu konania došlo z dôvodu zistenej prekážky začatého iného konania o tom istom predmete konania vedenom medzi tými istými subjektmi o tej istej právnej otázke, zavinenie na zastavení konania nesie tá sporová strana, ktorá duplicitne vedené sporové konanie iniciovala - v danom prípade žalobkyňa. Žalovaným tak v konaní vznikol voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania.

12. Okresný súd v danom prípade rozhodol o nároku na náhradu trov konania vecne správne tak, že nárok priznal žalovanej sporovej strane voči žalobkyňi, v odôvodnení však uviedol ustanovenie Civilného sporového poriadku, ktoré nezodpovedá rozhodovaniu o nároku na náhradu trov konania v prípade zastaveného konania. Uvedené pochybenie okresného súdu však nedosiahlo takú intenzitu zásahu do práv sporových strán na spravodlivý proces, pre ktoré by bolo potrebné rozhodnutie okresného súdu o otázke nároku na náhradu trov konania zrušiť a vrátiť súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Je nesporné, že aj pri aplikácii § 256 ods. 1 CSP zostáva výroková časť napadnutého uznesenia vo výroku o nároku na náhradu trov konania nezmenená, a z uvedeného dôvodu by bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti sporového konania (článok 17 základných princípov Civilného sporového poriadku) pre uvedené pochybenie okresného súdu napadnuté uznesenie vo výroku o nároku na náhradu trov konania zrušiť. Následkom takéhoto postupu v konaní by bolo, okrem iného, navyšovanie vzniknutých trov konania, pričom zodpovednosť na zavinení zastavenia konania nie je sporná ani medzi sporovými stranami.

13. Žalobkyňa v podanom opravnom prostriedku vo vzťahu k výroku súdu o nároku na náhradu trov konania poukázala na svoje majetkové a finančné pomery, ktorú argumentáciu možno podľa obsahu posúdiť ako upriamenie pozornosti súdu na možnú aplikáciu § 257 CSP.

14. V zmysle § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

15. Účelom tohto zákonného ustanovenia je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom v medziach stanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Zákon vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa. V takýchto prípadoch súd zohľadňuje osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán sporu, prihliada na postoj subjektov v konaní a prípadne iné okolnosti a môže dospieť k záveru o úplnom nepriznaní trov konania úspešnej strane alebo o nepriznaní čiastočnom, a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa.

16. Ako už bolo uvedené vyššie, Civilný sporový poriadok vo svojom ust. § 257 upravuje možnosť súdu výnimočne nepriznať náhradu trov konania strane, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Východiskom pre ich hodnotenie je pomerne bohatá judikatúra súdov k ust. § 150 ods. 1 O.s.p., ktorého účel a podmienky sú v podstate totožné s aktuálne účinným ustanovením § 257 CSP.

17. Odvolací súd sa oboznámil s dôvodmi uvádzanými žalobkyňou v podanom opravnom prostriedku a po ich komplexnom posúdení usúdil, že v danom prípade sa nejedná o dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by v prejednávacom prípade zakladali možnosť aplikácie ust. § 257 CSP pri rozhodovaní o trovách konania.

18. Majetkovú a finančnú situáciu žalobkyne bolo nutné hodnotiť aj v kontexte toho, že aj na strane žalovaných existuje nepriaznivý majetkový a finančný stav - žalovaná v rade 1/ je rovnako ako žalobkyňa starobnou dôchodkyňou, ktorá sa stará o nevládnú žalovanú v rade 3/, žalovaná v rade 2/ je matkou na rodičovskej dovolenke. V takto zistenom finančnom a majetkovom stave subjektov na oboch sporových stranách nebola podľa názoru odvolacieho súdu aplikácia § 257 CSP možná. Aj keď je nesporné, že žalobkyňa bola vo vedenom konaní uznesením č.k. 1C/6/2016-70 zo dňa 18.04.2016 oslobodená od povinnosti platiť súdne poplatky z finančných a majetkových dôvodov, nemožno na základe takéhoto

rozhodnutia súdu, bez ohľadu na ďalšie skutočnosti vedeného konania, zasiahnuť do rozhodnutia súdu o nároku na náhradu trov konania podľa úspechu v konaní, príp. podľa zavinenia na zastavení konania (§ 255, § 256 CSP).

19. Ďalšie dôvody, majúce charakter dôvodov hodných osobitného zreteľa, žalobkyňa v podanom odvolaní neuviedla.

20. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti krajský súd vyhodnotil odvolacie námietky žalobkyne ako nedôvodné. Zároveň odvolací súd v súdnej veci nezistil vady týkajúce sa procesných podmienok konania (§ 380 ods. 1, 2 CSP), v dôsledku čoho napadnuté uznesenie ako správne potvrdil.

21. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP tak, že priznal žalovaným ako úspešnej procesnej strane nárok na ich náhradu v rozsahu 100 % proti žalobkyňi, ktorá v tomto štádiu konania nemala úspech. O výške náhrady týchto trov rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súdny úradník súdu prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

22. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)